

Antonius (Tony) Hendrikus Berendsen werd geboren rond 1932. Hij was de zoon van Antonius (Antoon) Hendrikus Berendsen, kastelein van café De Toelast en Johanna (Anna) Maria Everdina Schrijver. Zijn ouders trouwden op 7 september 1928 in Huissen. Hij had twee broers Petrus (Piet) Antonius Paschalis Berendsen (1930) en Cornelis (Kees) Petrus Marcellinus Berendsen (1927).

Tony en zijn broers waren alle drie scout bij de katholieke Mgaba groep in Huissen. De groep was vernoemd naar het Oegandese martelaartje Mbaga. In 1936 begonnen twee patrouilles, de Kieviten en de Koekoeken, in een rieten hut aan het Looveer. Na het eerste jaar verhuisde de groep naar het historische waaggebouw in de kom van Huissen. Hier werden in 1937 de eerste verkenners en welpen geïnstalleerd. Uit het logboek van de Koekoekenpatrouille uit 1939 blijkt dat Piet Jansen hopman van de Mbaga groep was.

Tijdens de oorlogsjaren bleef de groep illegaal actief. De meeste verkenners hadden zich, na het verbod op de verkennersorganisatie, opgegeven als ordonnans bij de luchtbeschermingsdienst en volgden een EHBO training. Tijdens de bombardementen in mei 1943 en september en oktober 1944 konden ze hun lessen in de praktijk brengen.

In de nacht van 13 op 14 mei 1943 werd Huissen getroffen door een brandbombardement. Twee inwoners kwamen daarbij om het leven en een aantal huizen, de school en de oude parochiekerk gingen in vlammen op. De bevolking probeerde om de middeleeuwse kerk en toren te sparen, waarbij de 16 jarige verkenners Kees Berendsen, onder meer geholpen door zijn neef Jan Berendsen zich heldhaftig heeft gedragen. Kees zag de kerk vanuit zijn huis branden. Hoog in de lucht, met een touw om zijn middel hangend uit een van de galmgaten van de toren, en midden tussen de vlammen en rook, hakte Kees de dikke hanenbalken door die de toren en het schip met elkaar verbonden. Door hun moedig optreden bleef de middeleeuwse toren behouden. De Huissense kunstenaar Kees Berendsen, neef van Tony, maakte het schilderij *Brandende stadskerk*.

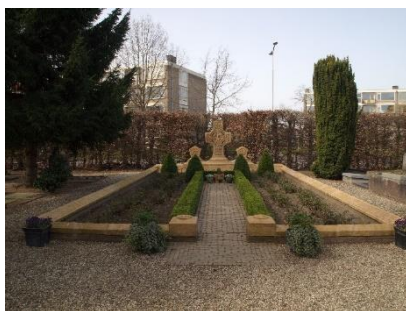
Huissen werd op zondag 17 september 1944 opnieuw zwaar getroffen. Om 11 uur in de ochtend klonk het luchtalarm! Verkenningsvliegtuigen cirkelden boven het stadje en bommenwerpers lieten hun dodelijke lading boven het Looveer vallen, waarbij veel doden vielen. De bevolking vluchtte in schuilkelders. De verkenners die actief waren bij de Luchtbeschermingsdienst gingen naar het Looveer om hulp te bieden.

Op 2 oktober volgden nog meer bombardementen, waarbij de kom van Huissen zwaar werd getroffen. Bommenwerpers storten aan het begin van de middag dood en verderf uit over Huissen en omgeving. 98 mensen komen om het leven. Behalve uit Huissen kwamen ook evacués uit Elden, Nijmegen en Arnhem om het leven. Vlak na het bombardement schrijft Ambtenaar Henny Derksen in zijn dagboek: *...Een viertal bommen zijn neergekomen in de Weverstraat. Het achterhuis van het pand Langestraat D73, dat in de Weverstraat uitkomt, is in een ruïne veranderd, doordat een bom zich in de kelder heeft geboord. Daarin bevinden zich 8 leden van de familie Berendsen. Zij kunnen niet worden bevrijd en men vermoedt, dat ze allen om het leven gekomen zijn.* Dit zijn de broers Kees, Piet en Tony met hun ouders en grootouders. Later blijkt dat de kelder waar ze zich schuilhielden volgelopen was met water waardoor ze zijn verdronken. De onderste foto's zijn van moeder Anna, Tonny, Piet en Keesje. Vader Berendsen staat rechtsboven.

Tijdens en na het bombardement waren de verkenners, tussen de vallende bommen en het granaatvuur door, behulpzaam. In het klooster van de Dominicanen was een noodhospitaal ingericht waarbij de gewonden van het bombardement verzorgd werden. Hier was ook een bakkerij waar de verkenners Albert en Henk Straatman nacht na nacht bezig waren om de gewonden en hun verzorgers het zo noodzakelijke brood te bezorgen. Angstige nachten zijn het ook voor verkenners Hennie Derksen en zijn medeverkenners die behulpzaam zijn bij het identificeren van de vele slachtoffers. Ook trekken zij via de frontlinie over de Linge naar Bommel om bij de geallieerden het in Huissen zo broodnodige verbandmateriaal te halen. Kortom, allen zijn bezig met hun angst en hun zorg, om te helpen wat er te helpen valt.

Nog een scout kwam om tijdens het bombardement. Jan Sassen was voor de oorlog Aalmoezenier bij de katholieke Charles de Foucauld Groep in Utrecht. Tijdens de oorlog woonde hij in het klooster in Huissen en hij kwam om toen het klooster getroffen werd bij het bombardement.

Alle katholieke slachtoffers worden in één massagraf op het R.K. Kerkhof van Huissen-Stad begraven. De Nederlands Hervormde slachtoffers worden op het Ned. Herv. Kerkhof begraven. Het massagraf werd op 17 september 1944 ingericht. Op 2 november 1947 werd het grafmonument onthuld. Het wordt ommuurd door zandstenen balken, waarop de namen van de oorlogsslachtoffers worden vermeld.

Bidt voor de Zielen van onze mede-scholieren die door vreed oorlogsgeweld zijn omgekomen :

Op 17 Sept. 1944 :	Op 17 Sept. 1944 :
Trausje Eerden, leerlinge der 2e kl., 8 j.,	H. J. Eerden, leerling der 3e kl., 11 j.,
Miny Eerden ,, ,, 5e ,, 13 ,,	H. Th. Eerden ,, ,, 3e ,, 10 ,,
Hermientje Eerden ,, ,, 5e ,, 13 ,,	A. G. Leenders ,, ,, 5e ,, 10 ,,
Annie de Winkel ,, ,, 5e ,, 10 ,,	H. B. Leenders ,, ,, 7e ,, 13 ,,
Marjetje de Winkel ,, ,, 6e ,, 12 ,,	
Op 2 Oct. 1944 :	Op 2 Oct. 1944 :
Leonieke v. d. Welk ,, ,, 1e ,, 7 ,,	P. J. M. Schrijver ,, ,, 1e ,, 6 ,,
Nelly v. d. Welk ,, ,, 4e ,, 9 ,,	J. M. Sluiter ,, ,, 2e ,, 8 ,,
Anny v. d. Welk ,, ,, 6e ,, 11 ,,	C. H. Eerden ,, ,, 3e ,, 10 ,,
Hanny v. Goethem ,, ,, 4e ,, 10 ,,	A. N. Eerden ,, ,, 3e ,, 8 ,,
Marjetje Hendriks ,, ,, 4e ,, 10 ,,	A. H. Berendsen ,, ,, 6e ,, 12 ,,
Yonnie Eerden ,, ,, 6e ,, 13 ,,	Th. J. Janssen ,, ,, 7e ,, 15 ,,
	(later overleden)

Beste vriendjes en vriendinnetjes
Plots'ling ben je heengegaan,
Zo, van 't onbezorgde leven
Ben je de Hemel ingegaan.

Zie, wij moeten hier nog strijden
Om te krijgen steeds meer deugd,
Help ons nu - opdat ook wij eens
Delen in je hemelvreugd.

Tony Berendsen werd na de oorlog herdacht door zijn school.

Het bombardement was het begin van een vlucht van de Huissense bevolking die meer dan acht maanden zou duren. Verkenner Henk Lentjes kwam om toen hij hielp om vluchtelingen over de Rijn te brengen.

Na de oorlog ging de groep weer door. In 1946 werd ook een gidsengroep opgericht, de Jacinthagroep. De scouts leiden een zwervend bestaan. Op 5 mei 1965 het

nieuwe hoofdkwartier de "Dannenburcht" geopend worden. De naam is afkomstig van een vroeger kasteel dat op deze plaats heeft gestaan. In 1984 fuseren beide groepen fuseerde tot Scouting Dannenburcht.

Meer informatie

[Historische Kring Huessen - Jeugdige slachtoffers](#)

[Historische Kring Huessen - De hoek Langestraat en \(huidige\) Vicariestraat. Uit Mededelingen jaargang 7, 1982,nr. 3](#)

[Cornelis Berendsen \(± 1863-1944\) » Stamboom Batavier » Genealogie Online](#)

[Historische Kring Huessen - Het Bombardement van 2 oktober](#)

[Historische Kring Huessen - Een mysterieus, maar verwoestend bombardement](#)

[Historische Kring Huessen - De hoek Langestraat en \(huidige\) Vicariestraat. Uit Mededelingen jaargang 7, 1982,nr. 3](#)

[oorlogsverhalen 2 oktober 1944 \(exodushuissen.nl\)](#)

['Huissen in het hart geraakt'; indrukwekkende herdenking bombardement 2 oktober 1944 | Lingewaard | gelderlander.nl](#)

[De aanval op tanks die er niet meer waren: het bombardement op Huissen - Omroep Gelderland](#)

[Scouting Dannenburcht - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

Van steenovenhut tot Jotihunt, 85 jaar Scouting in Huissen-Stad (ISBN 9 789090 365879; J.H.F. Zweers, Th. Vermaas en R. van Ottele)

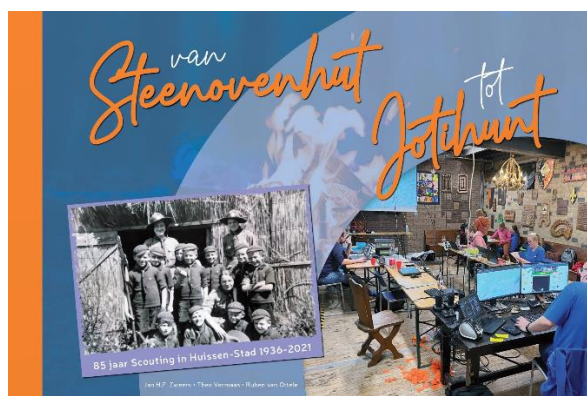
[Nederlands grafmonument Huissen - Wikipedia](#)

[Overlijden Cornelis Petrus Marcellinus Berendsen op 2 oktober 1944 te Huissen \(Lingewaard\) » Open Archieven](#)

[Overlijden Petrus Antonius Paschalis Berendsen op 2 oktober 1944 te Huissen \(Lingewaard\) » Open Archieven](#)

[Overlijden Antonius Hendrikus Berendsen op 2 oktober 1944 te Huissen \(Lingewaard\) » Open Archieven](#)

[Overlijden Johanna Maria Everdina Schrijver & Antonius Hendrikus Berendsen op 2 oktober 1944 te Huissen \(Lingewaard\) » Open Archieven](#)

[Huwelijk Antonius Hendrikus Berendsen & Cornelis Berendsen & Maria Johanna Neerinx & Johanna Maria Everdina Schrijver & Petrus Johannes Schrijver & Catharina Janssen op 7 september 1926 te Huissen » Open Archieven](#)

[Overlijden Cornelis Petrus Marcellinus Berendsen, 02-10-1944 \(Gelders Archief\) - Gelders Archief](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

Herdenking van het bombardement op Huissen 2 oktober 2019

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.